ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ · ԹԻՒ 29—78

22 ՅՈՒԼԻՍ 1853

ԱԱՌԱՒ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱՕԳՈՒՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Տարեկան գիւնէ մայրաքաղաքիս հմր 100 ղրշ.
» » դուրսերուն » 120 »
Վեցամսեայ » մայրաքաղաքիս » 55 »
» » դուրսերուն » 65 »
Մէկ ծանուցումը տողին 40 փարայ է։
Տարագրութիւնները կանխիկ են։
Տարագրութիւնները ամէն ամսոյն 1 ին և 16 ին կը սկսին։

Դուրս երթալիք լրագիրներուն ճամբուն ծախքը մեր վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն, խմբագրին պիտի ուղղուի, և ատոնց ճամբուն ծախքը իրեն կողմն վրայ է։

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Առաջնորդական ընտրութիւն։ — Սենկափորի Ռուսճնասէր լրագրին դադարումը։ — Զմիւռնիոյ Մէսրոպեան վարժարանին տարեկան քննութիւնը։ — Վիեննայի Մխիթարեանց վանքէն հրատարակուած գիրք մը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անցեալ կիրակի Բ. Դուռը եղած մեծ ժողովին որոշումները։ — Վալաքիոյ և Մոլդաւիոյ կուսակալներուն կանչուիլը։ — Պարսից շահին օգնութիւնն խոստանալը Բ. Դրան։ — Ռայնարտիի դաշնագրութեան ժամանակին պարագաներուն վերաբերեալ յօդուածները։ — Հռովմէական և բողոքական հայոց Բ. Դրան մատուցած շնորհակալութիւն գիրքերը։ — Պաշտօնաթաշխութիւն։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅԴԻԱ։ Արեւելքի խնդրոյն վրայօք խորհրդաբաններուն մէջ եղած խօսքերը։

ԱՒՍՏՐԻԱ։ Հունգարիայի մէջ քաղաքական ծանր յանցանաց համար դատապարտութիւններ։ — Սերվիայի և Պանիայի սահմանագլուխները ղրաց բանակ խրկուելուն նպատակը։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Գերբարեան սրբոյն Վինչենցիոսի հրաշագործութեանց համառօտ պատմութիւնն քաղուած։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարքը Հոր և Աղգային Հոգեւոր և Դերապետական ժողովոյ անօրէնութեամբը Պանորմայի նախկին առաջնորդ Դերապատիւ Տ. Աբրահամ Սրբազան եպիսկոպոսը Ազրիանուպոլսոյ առաջնորդ անուանեցաւ և անցեալ երկուշաբթի ճամբայ ելաւ։

Սորբնակը առաջնորդիս ծանուցեալ հանձարը, հմտութիւնը, առաքինասէր վարքը և մանաւանդ ուսումնասիրութիւնը մեծ երաշխաւորութիւններ են Ազրիանուպոլսոյ հայազգի ժողովրդեան ապագայ հոգեւոր բարօրութեանը՝ և մանաւանդ վստահ ենք, որ յիշեալ քաղաքին դպրոցը վերստին իւր առջի պայծառութեան և բարեկարգութեանը պիտի հասնի և գուցէ գերազանցէ ալ ազգասէր Առաջնորդիս բարենախանձ խնամքը, որուն վրայ իրաւամբ մեծ յոյսեր ունի Ազրիանուպոլսոյ բարեպաշտ և ուսումնասէր ժողովուրդը։

Մինկափորի Ռուսճնասէր լրագիրը ժամանակէ մը ի վեր անդադար կը յորդորէր Հնդկաստանի հայ ժողովուրդները, որ Աստրախանի երթան տակի ժողվելու և հարստանան։ Այս շաբթու յիշեալ լրագրին 94 և 95 թիւերը ձեռքերնիս հասնելով, կ'իմանանք, որ արդէն խմբագիրը իւր յորդորանաց անպտղութիւնը տեսնելով, նախ առնել և ապա ուսուցանելու համար՝ ինքը անձամբ Աստրախանի երթալ միտքը դրեր է. և այս պատճառաւ լրագրին հրատարակութիւնը դադարեցուցեր է չորս տարի շարունակելէն ետեւ։

Զմիւռնիոյ Սուրբ Աստուածածնայ բարեհաճակ վարժարանին տարեկան հաւցաքննութեան և պարգեւաբաշխութեան հանդէսները խիստ փառաւոր ու հաճոյական կերպով կատարուեր են 'ի ներկայութեան բազմաթիւ գիտնականաց անձանց և ուսումնասէր ժողովրդեան Օսմանիոյ։

Վիեննայի Մխիթարեան քաղաքավարաց Միաբանութիւնը՝ ասկէց քանի մը շաբաթ առաջ՝ Աբբայ Պերդոլ առաջելպերգ, հին եկեղեցոյ, աղբիւր իրաւաբանութեան, կենդրոն դրութեան անուանով հռովմէական նոր պարգեւի մը նալ արժանի ըներ էր ազգերնիս։

Աղաչենք Աստուածայն ազգայիրը այս չնաշխարհիկ պարգեւին արժանաւոր յարգը բարեմիտ հասարակութեան ճանչցնելու և ընդհանուր ազգին երախտագիտութեան զգացմունքը արթնցնելու համար՝ ուրիշ աւելի ծանրակշիռ պարգեւի մը յիշատակութիւն ըներ է, որ մինչեւ հիմա մեզի անծանօթ մնացած էր։ Այս թեպետ այս երկու մէկ մէկէ գերազանց պարգեւներուն մէջ յայտնի հակառակախօսութիւններ կը տեսնուին Հռոմի պապին գերագահութեանը վրայօք, այսու ամենայնիւ երկուքին ալ բարեպաշտական նպատակը նոյն, այսինքն ազգէ ազգ և պարզամիտ ժողովրդեան հոգւոյ փրկութիւնը ըլլալով, արժան համարեցինք Աստուծոյ երեւան հանած երկրորդ սքանչելի պարգեւը ամենայն երկիւղածութեամբ և ջերմեռանդութեամբ լրագրոյս բանասիրականին մէջ հրատարակել 'ի լուսաւորութիւն բարեմիտ հասարակութեան։

Մեր արդէն ընթերցողները պիտի տեսնեն այս հոգեշահ հատուածին մէջ միջին դարու ժողովրդոց երջանիկ վիճակը, որ սուրբ Վինչենցիոսի նման ամենակարող սուրբ մը իրենց կենակից ունենալով, անոր շնորհիւը Աստուծոյ հետ հաղորդակցելու ու իրենց հոգւոյն վիճակը հասկնալու համար նոյն իսկ Ամենասուրբ Երրորդութեան ձեռքէն գրուած նամակներ բերել տալու կարող կրլան եղեր։

Վայ մեզի, որ այն ոսկեղէն դարերուն մէջ աշխարհք չենք եկեր, ու հիմա այսպէս երկինքէն լուր առնելու բարեբաղդութենէն բոլորովին զուրկ մնացեր ենք։

Ընչուշտ յիշեալ հատուածը այս տխուր մտածութիւնները ընել պիտի տայ առջի բերանը մեր արդէն ընթերցողներուն։ Բայց պարգեւին առատաձեռն հեղինակներն ալ իրենց նպատակին պիտի հասնին. այսինքն ազգերնուս լուսաւորչական մասը՝ վերստին լուսաւորուելով՝ խուսմ խուսմ պիտի դիմեն Վիեննայի Արժանայարգ Մխիթարեանց մեզի ցուցուցած իրաւաբանութեան աղբիւրին քով, ուսկից մարդոց խելքն ու բանականութիւնը ապշեցնող այսպէս զարմանալի իրաւաբանութիւններ միշտ կը բղխին։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս որ նախընթաց թուով ծանուցինք, անցեալ կիրակի Բ. Դուռը ընդհանուր ժողով մը եղաւ, ուր ներկայ էին պաշտօնի վրայ եղող և չեղող բոլոր նախարարները և բարձրաստիճան պաշտօնատարները, և ցերեկուան ժամը 7 էն մինչև գիշերուան ժամը 2 ը տեւեց։

Այս ընդհանուր ժողովին մէջ նոր ծանուցագրի մը օրինակ կարդացուեցաւ, որուն մէջ Կայսերական բարեխնամ կառավարութիւնը՝ Ռուսիոյ տէրութեան հետ ծագած դժուարութիւնները խաղաղութեամբ վերջացնելու համար, առանց իր գերազոյն իրաւանցը դպչելու՝ ամէն հնարաւոր եղած երաշխաւորութիւնները կուտայ յունաց եկեղեցւոյ և ուրիշ ամէն քրիստոնեայ ժողովրդոց կրօնական արտաքնութիւնները անխախտ պահելու մասին։

Յիշեալ ծանուցագիրը բոլոր ժողովականաց հաճութիւնը ընդունելէն ետեւ, որոշուեցաւ, որ չորս մեծ տէրութիւնց դեսպաններուն դիտաւորութիւնը համեմատ՝ Վիեննա խրկուի, որ անկէց ալ Աստրիոյ տէրութեան խնամքը Ս. Բհդբսբուրկ երթայ Ռուսիոյ կառավարութեան ձեռքը։ Այս ծանուցագրին պատասխանը՝ դեռ տասը օրէն հազիւ կրնայ առնուիլ։

Լաքը ժողովին մէջ յայտարարութիւն մը կարդացուեցաւ ընդհանուր ազգին ուղղուած, խիստ ծանր, վեհ, հանդարտ և արդարասէր հոգւով գրուած, որուն մէջ առատագութ վեհափառ կայսեր իւր ամէն ազգի հրպատակներուն վրայ անխտրաբար ուղեցած մարդասիրական բարձր խնամոցը նորանոր ապացոյցները կը տեսնուին։

Այս յայտարարութիւնը բոլոր ժողովականներն ստորագրելէն ետեւ՝ հրամայեցաւ որ տպուի և կայսերութեան ամէն կողմը տարածուի։ Աղէն 7,000 օրինակ տպուեցաւ և մայրաքաղաքիս մէջ ու շրջականները ցրուեցաւ։

Ժողովը վերջացաւ՝ կայսերական կառավարութեան կողմէն տեղեկագիր մը կարդացուելով, որուն մէջ մի քանի միջէ պատմուած են՝ Ռուսիոյ հետ Բ. Դրան յարաբերութեանցը դադարմանէն 'ի վեր երկրին պաշտպանութեանը համար կառավարութիւնը բրած բոլոր ջանքերը։ Ժողովականք մեծ ուրախութեամբ լսեցին կառավարութեան բերանէն, որ եթէ պատերազմ բացուելու ըլլայ, տէրութիւնը ամէն կերպով պատրաստ է ինքզինք պաշտպանելու։ Եգիպտոսի կուսակալ բարձրապատիւ Աբպաս փաշային վարմունքը, որ 12 նաւ և 20 հազար հոգի կը խրկէ կոր ամէն ծախքը իւր վրայ, համաձայն գովութեան արժանի եղաւ։

— Կայսերական կառավարութիւնը երբոր լուր առաւ, որ Ռուսիոյ տէրութիւնը Դանուբեան իշխանութեց կուսակալներուն արգիլեր է Բ. Դրան հետ հաղորդակցիլը, հրաման խրկեց Սթիր—Պէյ և Կիկա իշխաններուն, որ Կ. Պոլիս գան։

— Պարսից Վ. Շահը պաշտօնական կերպով ծանուցեր է, որ օսմանեան տէրութեան և Ռուսիոյ մէջ պատերազմ բացուելու ըլլայնէ, իւր բոլոր զօրութեամբը պիտի օգնէ Վեհափառ Սուլթանին կառավարութեանը։

Վեհափառ Նիկողայոս կայսրը՝ իւր յայտարարութեան մէջ՝ Գայնարճլի դաշնագրութեամբ Ռուսիոյ տէրութեան արուած իրաւունքները յառաջ կը բերէ։ Ուստի անօգուտ չերեւար մեզի յիշեալ դաշնագրութեան այն յօդուածները հոս հրատարակել, որ Վեհափառ Սուլթանին տէրութեանը երկիրներուն մէջ յունաց կրօնքին պաշտպանութեանը կը վերաբերին։ Մեր ընթերցողները կրնան տեսնել, թէ այս յօդուածները Ռուսիոյ այժմեան պահանջմունքներուն հետ կը համաձայնին մի։

ՅՕԴՈՒԱԾ։ Է։ Բ. Դուռը կը խոստանայ միշտ և հանապազ քրիստոնեաներն ու անոնց եկեղեցիները պաշտպանելու, և Ռուսիոյ կայսրութեան դեսպաններուն ալ թոյլ կուտայ, որ ամէն առթի մէջ կարենան [illegible] Ի. Ի. Ի.

հաւատարիմ ծառայ, երկար ժամանակէ 'ի վեր առատ բարերարութիւններով լցեալ և մեր Օգոստափառ, հզօր, մարդասէր և վեհափառ տէրն ու բարերարը, աշխարհիս թագաւորաց ամենէն փառաւորը և Օսմանի սերունդէն Սուլթաններուն ամենէն ընտրեալ առատագութ Կայսեր հացումը ունեալ հրամէական հայ ազգը՝ այս անգամ ալ ուրիշ հաւատարիմ հպատակաց և ծառայից հետ՝ Վեհափառ Կայսեր բարձր բարերարութեանը մէկ նոր ապացոյցը ընկալաւ։ Մեր հոգևոր պետութիւններն ու իրաւունքները հաստատող և մշանջենաւորող Կայսերական գթառատ հրովարտակը ձեռքերնիս հասնելով, ձեր ծառայն և մեր խոնարհ ազգին բոլոր գլխաւորները, երեւելիները և եպիսկոպոսները՝ մէկ տեղ ժողվուեցանք և յարգութեամբ կարդացինք զանիկա։ Երբոր այս կայսերական հրովարտակին բարերարութիւններով լցեալ իմաստը ձեր խոնարհ ծառաներուն ծանօթ եղաւ, ոնոր մէջ մեր Օգոստափառ տիրոջը Վեհափառ Իշխանակալին անոահման գթութեան մէկ ապացոյցը տեսանք։ և ամենքս ալ միասիրտ և միաձայն վերտին ականք այն աղօթքները, որ մեղի պարտք համարած ենք անդադար ընելու։ որպէս զի ամենարգասն և գերագոյն տուիչն ամենայն բարեաց, լուսագոյն հարց Աստուած՝ մեր Օգոստափառ տիրոջը և բոլոր աշխարհի գովելի ողորմած Կայսեր կեանքը, յաջողութիւնը, զօրութիւնը և մեծութիւնը մինչև աշխարհիս վերջը երկնցնէ։ և Ն. Կ. Վեհափառութեան պատիւն ու համբաւը՝ աշխարհս և անոր բնակիչները լուսաւորող շողշողուն աստղին պէս փայլեցնէ։ և հաճի, որ Վեհափառ Կայսեր ծաղկահասակ որդիքը և աղջկունքը և պարկեշտասուն Սուլթանները երկնից աստղերուն պէս միշտ և հանապազ Կայսերական աթոռոյն բազմութիւնը դառնան։ իւր մեծ Կայսերութիւնը մշանջենաւոր և փառաւոր յաղթութիւններով ճոխացնէ։ և իւր հաւատարիմ պարկեշտ ծառաները անդադար Կայսերական բարութիւնները վայելելու։ և տերութեան լուսաւորեալ պաշտօնեաներն ալ Կայսերական կառավարութեան ըրած բարի ծառայութիւններնուն յաջողիլը տեսնելու արժանի ընէ։ Տիեզերաց արարչին աթոռոյն ուղղուած այս ջերմեռանդ աղօթքները շարունակ մեր լեզուին զարգն են։ Կ'աղաչենք Ձեր Բարձրութեանը, որ բարեհաճիք Վեհափառ Սուլթանին գահոյկը ոտքին տակը դնելու մեր այս անկեղծ հաւատիքը։ և աղօթքը։ որ միշտ արժանի ընէ մեզ իւր Կայսերական բարերարութիւններուն և գերագոյն գթութեանը։ որոնց տակէ ետքն ալ կարօտութիւն կրնանք ունենալ։ Այս մտօք։ ներկայ շնորհակալութեան գիրը գրեցինք և կը համարձակինք խոնարհաբար Ձեր Վսեմութեանը մատուցանելու՝ Ձեր սովորական բարութեանը զանիկա յանձնելով։

Խողճականայ։

Ամենակարող Աստուած, որուն գերագոյն փառքը անտարակուսելի և անկասկածելի է, հաճի միշտ և հանապազ պահելու կայսերական աթոռոյն վրայ, որչափ ժամանակ որ աշխարհքս տևէ և երկնային մարմնոց հոլովմանքը շարունակէ։ Վեհափառ Սուլթանը, մեր տէրը, կայսերութեան և կրօնից հիմը, կառավարութեան և աղքին գործոց կարգադրիչը։ աշխարհիս բարերարը։ Ադամայ որդւոցը ոչքին լոյսը։ ամէն։

Բոլոր աշխարհի ծանօթ է, որ Վեհափառ Իշխանակալը կայսերական գահը, փառաւոր նստած երջանիկ օրէն 'ի վեր, իւր արդար մտածմանցը գլխաւոր նպատակ դրած է՝ կայսերական երկիրներուն մէջ բնակող ամէն կարգի հպատակաց և Ամենողորմէն իւր ստուերածային աւանդ Վեհափառ Իշխանակալին առատագութ ձեռքը յանձնուած բոլոր ծառաներուն բարօրութիւնը և փրկութիւնը ապահովելու յատուկ եղած ամէն միջոցները ձեռք բերել՝ զանոնք ամէն տեսակ վնասէ ազատ պահելով։ Այս պատճառաւ։ ամէն մարդ անդադար երկնային օգնականութեան յայտնի ապացոյցներ կը տեսնէ Ներին կայսերական Վեհափառութեան ամէն գործոցը մէջ։ որուն արդարալից կամքը միշտ բարի պտուղներ կը բերէ։

Իւր կայսերական արդարութեան սկզբանցը հետեւելով։ ամենափառաւոր Սուլթանը՝ ներկայ տարւոյս շրջան ամսոյն վերջը՝ իւր կայսերական օրհնեալ խոհեմի Շերիֆովը զարդարեալ հրովարտակ մը շնորհեց մեղի։ որ՝ Ներին Վեհափառութեան հզօր ազգին տակը բողոքական կրօնքը դաւանող իւր յաւիտեան անձնանուէր և 'ի սպառ ոնրաժանելի հպատակներն ենք։ թէ և մեր ամենողորմած Սուլթանին արդարալից դռնէն վռնտուելու ալ ըլլանք։ և այս փառաւոր հրովարտակաւ 'ն։ Կ. Վեհափառութիւնը յատկապէս կը հրամայէ։ որ մեր կրօնքը ամէն փառներէ ազատ ըլլայ։ Եւ որովհետև առանկով Օգոստափառ Սուլթանին նոր բարերարութեանցը առարկայ եղած ենք։ անհնար է մեղի երախտագիտութեան պարտաւորութիւններնուս հարիւրերորդ մասն անգամ կատարել։ թէ և իւր խոնարհ ծառաներուն գլխուն՝ մազերէն ամէն մէկը հազար լեզուով իւրաքանչիւր ըլլային։ Ուստի նորէն կ'սկսինք մեր ողորմութեանը համար՝ եռանդագին աղօթքներ ընելու Ամենաբարձրեալին։ որ մեր Օգոստափառ Կայսեր անցին կենացը։ փառաց և մեծութեանը երկարութիւն։ նոյնպէս և Ձեր Վսեմութեան կենաց և բարձր աստիճանին յարատեւութիւն շնորհէ։ Այս անկեղծ զգացմունքը յայտնելու համար՝ համարձակեցանք թէ և անարժանութեամբ՝ այս շնորհակալութեան գիրը Ձեր Վսեմութեանը ներկայացնելու։ աղաչելով խոնարհաբար։ որ Վեհափառ Սուլթանին ոտքին տակը դնելու բարեհաճիք։ »

Մայիս 14 ին կայսերական հրամանաւ՝ Թերիայի (Հալէպ) նախկին համարակալ (տէֆթէրտար) Նաֆի էֆէնտին Խարբերդի համարակալ անուանեցաւ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱ։ Յուլիս 7 ին հասարակաց խորհրդարանին մէջ՝ Պ. Լէյարդ՝ Արևելեան խնդրոյն վրայօք կառավարութիւն պաշտօնեաներէն տեղեկութիւն պահանջելու առաջարկութիւն ընելուզելով, Լորդ Պալմէրսթըն հետեւեալ համառօտ ատենաբանութիւն զանիկա համոզեց, որ ընելիք առաջարկութիւնը առ այժմ ետ ձգէ։

» Յայտնի է, ըսաւ, որ այս առաջարկութենէն անպատճառ ծագելիք վիճաբանութիւնը՝ գործերուն այժմեան վիճակին մէջ, հասարակաց օգտին համար անպատեհութիւններ կը պատճառէ։

Ասով ըսելէմ ուզեր, թէ Պ. Թագուհւոյն կառավարութիւնը կամ կառավարութեան անդամոց մէկը իրենց այս խոհեմ զգուշութիւնը ձեռքէ թողելով՝ իրենց պարտաւորութեան հակառակ վարուելու կ'ստիպուին, այլ կրնայ ըլլալ և խիստ հաւանական է, որ այս վիճաբանութեան ժամանակ՝ ուրիշ մարդիկ անօգուտ գրգռութեամբ պատճառ ըլլալիք բաներ զրուցեն և վերջիշեալ գործութիւնը խաղաղական կերպով լմնցնելու համար Պ. Թագուհւոյն կառավարութեան ըրած ջանքերը անպտուղ ընելու պատճառ ըլլան։

« Ինձի անանկ կ'երևի, թէ տիկա իմ պատուական բարեկամիս ամենէն սգուտ մը չունի։ Թէ որ իր ծանուցած առաջարկութեանը միտքը ազէկ կը հասկնամ, երեք նպատակ ունի. նախ, եթէ կարելի է՝ տեղեկութիւններ ստանալ. երկրորդ, Պ. Թագուհւոյն կառավարութիւնը ապահովցնել, որ ազգին օգնութեանը կրնայ վստահիլ, եթէ գժբաղդաբար այնպիսի օգնութիւն մը պէտք ըլլայ. երրորդ, կառավարութիւնը իւր պարտաւորութեան մէջ պահել, թէ որ այն պարտաւորութենէն խոտորեալ կ'երևի։ Արդ՝ ուզուած տեղեկութեանց մասին՝ կառավարութիւնը արդէն բոլոր աշխարհի ծանօթ եղածէն աւելի տեղեկութիւն չի կրնար տալ՝ առանց իւր պարտաւորութենէն խոտորելու։ Ուստի այս մասին շահելիք բան մը չի կայ։

Իսկ ազգին օգնականութեանը մասին կրնամ ապահովցնել իմ պատուական բարեկամս, որ Պ. Թագուհւոյն կառավարութիւնը պէտք չունի ապահովութիւն առնելու, թէ արդար գործոյ մը պաշտպանութեան համար ազգէն օգնութիւն խնդրած ժամանակը՝ այն օգնութիւնը յօժարութիւն իրեն պիտի տրուի։

Իսկ վերջին կողմին գալով՝ այսինքն թէ կառավարութիւնը իւր պարտքը կատարելու համար կրնայ շարժառիթի մը պէտք ունենալ, չեմ գիտեր թէ ինչ գաղափար կրնայ ունենալ պատուական բարեկամս։

Բայց՝ կարծեմ բաւական է դիտել տալ, որ երբ Անգլիոյ և Պարսկոյ պէս երկու մեծ ազգ՝ մի և նոյն քաղաքականութեամբ միացած են, մի և նոյն նպատակը ունին, մի և նոյն շահերէ կ'առաջնորդին և մէկ մէկու վրայ ամենակատարեալ վստահութիւն ունին, կը համարձակիմ ըսելու, որ ամենեւին մէկու մը մտքէն չի կրնար անցնիլ, թէ առանկ երկու կառավարութիւններու, առանկ երկու ազգերու կողմէն տեսնուած առժամանակեայ գգուշաւորութիւն՝ մոտայ որոշմունք մը չունենալէ ծնած ըլլայ, կամ անոնց 'քառնած խիստ հաշտարար ընթացքը երկչոտութեան կամ տկարութեան նշան մը ըլլայ։

Վստահ եմ, որ առանց պատուական բարեկամիս կողմանէ յսրդ օրանաց կարօտութիւն ունենալու, Պարսկոյ և Անգլիոյ պատիւն ու շահերը՝ ազէկ ձեռքերու յանձնուած են, և աշխարհիս մեծ և կարեւոր շահուցը հետ անբաժանելի կերպով կապուած են։ Ուստի կը յուսամ, որ իմ պատուական բարեկամս այս ըրած դիտողութիւններուս համոզուելով, միւս խորհրդարանին մէջ բռնուած ճամբուն կը հետեւի, ազէկ գիտնալով, որ Պ. Թագուհւոյն կառավարութիւնը՝ թէ որ դորձոյն պարագաները ներելու ըլլան, ամէն պէտք եղած տեղեկութիւնները մանրամասնաբար տալու պատրաստ է։

—Յուլիս 12 ին՝ Լորտերուն խորհրդարանին մէջ խօսք եղաւ Նէսէլրոտ կոմսին երկրորդ ջրջաբերականին այն մասին վրայ, ուր ըսուած է թէ Ռուսիոյ զօրքերը իշխանութեանց երկիրներէն չի պիտի ելլեն մինչեւ որ Ր. Դուրը Ռուսիոյ պահանջմունքները չընդունի և մինչ- որ Անգլիոյ և Պարսկոյ նաւատորմիղները Տաճկաստանի ջրերէն դուրս չելլէ։ Լորտ Դրէյբէնտըն հետեւեալ ուշադրութեան արժանի յայտարարութիւնը ըրաւ։

» Անգլիոյ և Պարսկոյ նաւատորմիղներուն Պէշիքայի ծոցին մէջ կենալը՝ Ռուսիոյ Դանուբեան իշխանութեանց երկիրները զօրք լեցնելուն ամենեւին չի նմանիր և չի կրնար ալ ամենեւին անոր հետ բաղդատուիլ (սապրի ծափահարութիւն)։ և կրնամ խորհրդարանը ապահովցնել, որ Անգլիոյ կառավարութիւնը չի կրնար երբէք ընդունիլ, որ երբ Անգլիոյ և Պարսկոյ պէս երկու մեծ ազգ՝ մի և նոյն քաղաքականութեամբ միացած են, մի և նոյն նպատակը ունին, մի և նոյն շահերէ կ'առաջնորդին և մէկ մէկու վրայ ամենակատարեալ վստահութիւն ունին, կը համարձակիմ ըսելու, որ ամենեւին մէկու մը մտքէն չի կրնար անցնիլ, թէ առանկ երկու կառավարութիւններու, առանկ երկու ազգերու կողմէն տեսնուած առժամանակեայ գգուշաւորութիւն՝ մոտայ որոշմունք մը չունենալէ ծնած ըլլայ, կամ անոնց 'քառնած խիստ հաշտարար ընթացքը երկչոտութեան կամ տկարութեան նշան մը ըլլայ։

Վստահ եմ, որ առանց պատուական բարեկամիս կողմանէ յսրդ օրանաց կարօտութիւն ունենալու, Պարսկոյ և Անգլիոյ պատիւն ու շահերը՝ ազէկ ձեռքերու յանձնուած են, և աշխարհիս մեծ և կարեւոր շահուցը հետ անբաժանելի կերպով կապուած են։ Ուստի կը յուսամ, որ իմ պատուական բարեկամս այս ըրած դիտողութիւններուս համոզուելով, միւս խորհրդարանին մէջ բռնուած ճամբուն կը հետեւի, ազէկ գիտնալով, որ Պ. Թագուհւոյն կառավարութիւնը՝ թէ որ դորձոյն պարագաները ներելու ըլլան, ամէն պէտք եղած տեղեկութիւնները մանրամասնաբար տալու պատրաստ է։

—Յուլիս 12 ին՝ Լորտերուն խորհրդարանին մէջ խօսք եղաւ Նէսէլրոտ կոմսին երկրորդ ջրջաբերականին այն մասին վրայ, ուր ըսուած է թէ Ռուսիոյ զօրքերը իշխանութեանց երկիրներէն չի պիտի ելլեն մինչեւ որ Ր. Դուրը Ռուսիոյ պահանջմունքները չընդունի և մինչ- որ Անգլիոյ և Պարսկոյ նաւատորմիղները

դունիլ այն պայմանը թէ՝ նաւատորմիղները չի քաշուած Ռուսաց զօրքերն ալ Դանուբեան գաւառներէն դուրս չի պիտի ելլեն։ »

Լաքը Ֆիլթ Ուիլիամ կոմսը հարցուց թէ « Աւստրիացի զօրաց Պոսնա մտնելը իրաւ էր » Լորտ Բլաբէնը պատասխանեց, թէ ամենեւին իրաւունք չունի հաւատալու, որ աւստրիացւոց զօրքերը տաճկի սահմանագլուխին անցած ըլլան, որոնք Տաճկաստանի երկրին 80 մղոն հեռու Ռեթրօվարատինի մէջ պիտի կենային։

— Դարձեալ ամսոյս 14 ին՝ հասարակաց խորհրդարանին մէջ Լորտ Ջոն Ռըսըլ ծանաց, որ Դաղղիոյ և Անգլիոյ կառավարութիւնները Տաճկաստանի և Ռուսիոյ միանգամայն ընդունելի ըլլալիք առաջարկութիւններ ըրեր են. և ըսաւ, թէ մինչեւ որ Ր. Դրան և Ս. Բեդրպուրկի կառավարութիւններէն պատասխան չառնուի, Արեւելքի գործերուն վրայէն խօսք ընելը անպատեհ է։

ԱՒՍՏՐԻԱ։ Բեշլիի պատերազմական ատեանը դաւաճանութեան յանցանօք Պլանքա թէ՝ Լէք կոմսուհին տասը տարի, կոմսուհէն որդոյը դատարակ Բլաբա Լովէ, օրիորդը հինգ տարի, և անոր սենեկապան Լիլիզպէթ Լրաէպլ օրիորդը տասներեք ամիս բանտարկութեան դատապարտեց։

— Վիէննայէն յուլիս 11 թուով կը գրեն։

« Սերվիայի և Պոսնիայի սահմանագլուխներուն մօտ ժողովուած աւստրիայի զօրաց բանակը 50,000 հոգիէ պիտի բաղկանայ։ Այս զօրաց խրկուելուն նպատակը միայն պահպանողական է։ Ասոր վրայօք ուրիշ տերութեանց ալ ասանկ տեղեկութիւն տրուեցաւ։ »

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ընդհակալ հինգշաբթի՝ Օդոստափառ Սուլթանին վեհաշուք որդւոյը ուսման սկսելու սովորական հանդէսը կատարեցաւ Զրաղանի կայսերական պալատին մէջ։

Այս պատճառաւ՝ տերութեան նախարարները և բարձրաստիճան պաշտօնատարները կայսերական պալատը գացին։

— Նախընթաց թուով ծանուցեր ենք, որ Օսմանեան դրամասեղանին համար 60 միլիոն ֆրանք հապաւ մոյթաքաղաքս։ Այս լուրը կանխահաս է, կ'ըսէ, մայրաքաղաքիս Ռոթշիլդ լրագիրը. յիշեալ գումարը դեռ չէ եկած, այլ կ'ապասուի եղեր։

— Ուրախութեամբ սրտի կը կարդանք Աբեղայ լրագրին մէջ, որ Եգիպտոսի կուսակալ բարձրապատիւ Աբպաս փաշան հայազգի մեծաշուք Նուպարեան Նուպար պէյը իրեն գործակալ կարգեր է Աւստրիոյ կառավարութեան քով, և անոր աղնուական հարազատ մեծաշուք Նուպարեան Ռաֆիլ պէյը Բրուսիոյ կառավարութեան քով, իրենց ատոիճանին արժանի առատ ոռճիկ կապելով անոնց։

— Դումդաբուի դուրսը նոր շինուելիք եկեղեցւոյն հմր Արբազան Պատրարքի հրամանաւ ընկերութիւն մը կազմուեր է։ Այս բարեպաշտական գործոյն մասնակից ըլլալու փափաքողները՝ Դումդաբուի դուրսը Տէր Սարգսեան Անահտեսի Յոհաննէս վարժապետին երթան և բաժանորդութեան տոմսակ ստանան անկէց։

— Եգիպտոսէն դալիք զօրաց համար բազմաթիւ վրաններ (չատրը) պատրաստուեցան Հիւնքեար. Իսկէլէսիի քով, ուր 1833 ին Ռուսերը բանակ դրած էին։

— Կ'ըսուի, թէ Խոսդիւղի նոր կամուրջը Էմիլ Իսկէլէսին պիտի փոխադրուի երկու կամուրջներուն մէջ տեղը։

— Դանուբի եղերքներէն կը գրեն, թէ սպարապետ Լոմէր փաշային խնամովը գետին եղերքը շինուելիք ամրոցները բոլորովին լմնցան, և անհնար է որ Ռուսաց զօրքերը այսպիսի հզօր պատրաստութեան մը առջեւ գետէն ադին անցնելու խորհին։ Զօրքերուն եռանդը վերջին աստիճան է, և ամենեւին աշխատութիւնը աչքերնուն չերեւար։ Ընդհադար նոր զօրութիւն և մեծ եռանդ մը կը քաղեն իրենց զօրապետին օրինակներէն, որ սաստիկ տաք եղած օրերը յիշեալ ամրոցներուն շինութեանը յանկացած քարերն անձամբ վերցնելով, իր ձեռքովը զանոնք կը տեղաւորէր։ Այս ամրոցներուն իւրաքանչիւրին մէկ մէկ անուն տրուեցաւ. առաջինին՝ Մէճիտիէ. երկրորդին Լոմէր, և երրորդին Ակիֆ։ և այս անուանները դնող զօրապետները երդում ըրին մինչեւ ի մահ զանոնք պաշտպանելու։ Սպայ և զօրական ամենքն ալ նոյն ոգւով վառեալ են։

— Ինչեալ ուրբաթ իրիկուն՝ Էնէնի գաբուի առջեւները ծովուն մէջ Զէֆիրմ ըսուած նաւ մը առագաստները բացած երթալու ատեն՝ տակը ծակելով ընկղմելու վտանգի մէջ կիյնայ, և մէջի նաւաստիները յուսահատած կլսին օգնութիւն կանչելու։

Այսոնց յուսահատութեան աղաղակը լսելով Էնէնի Դափուի և Դումգափուի հայազգի նաւավարները՝ իսկոյն վտանգեալ նաւուն օգնութեան կը դիմեն և վտանգը բանի տեղ չի դնելով՝ արիաբար թէ նաւը և թէ մէջի մարդիկը մերձահաս կորուստէ մը կազատեն։

Արդարեւ մեծ գովութեան արժանի է յիշեալ հայազգի նաւավարներուն այս մարդասիրական անձնանուիրութիւնը, որ ամեն ժամանակ ասանկ առիթներու մէջ գործքով ցուցնելէ ետ չեն կենար՝ շատ անգամ իրենց կեանքը վտանգի մէջ դնելով։ Այսիկա ոչ միայն քրիստոնէավայել բարեգործութիւն մըն է, այլ աղնիւ և վեհանձն հոգւոյ նշան մըն ալ է, որ իրենց աղքատ և անոնցմէ վիճակին մէջ՝ ամենուն յարգանացը և սիրոյն արժանի կընէ, և յաւիտենականին մէջ ալ առաքինութեան պտակ ընդունել կուտայ իրենց։

— Գալիցիոյ Կոլէր լրագիրն հետեւեալ լուրերը կուտայ։

Ռուսիոյ կայսեր հրամանակալը Լեհաստանի հրեայ կանանց արգիլուեցաւ կեղծ ծամ (բերուքա) ունենալը։ Գանի մը խախամներ յայտարարութիւն ըրին, որ սեղան դարձնելու փորձը մովսիական օրինաց դէմ և հետեւաբար մեծ մեղք է։

— Ծիծեռնիկները (դրլանկրճ) մարդկութեան գլխաւոր բարեկամները կը սեպուին։ Յայտնի է որ միջատները սոսկալի արագաւորութեամբ և արագութեամբ կը շատանան։ Մէկ ամառուան մէջ մինչեւ ինը սերունդ կրնան ունենալ։ Ընապատումներուն հաշուին նայելով, միայն մէկ տեսակը տարին 50 քառիլիոն 970,000,000,000 հատ կը ծնի կոր։

Մէկ ծիծեռնիկը օրը 900 միջատ կրնայ ուտել։ Աթենէց կրնայ հասկցուիլ այս ճանապարհորդ թռչունին ըրած անհուն ծառայութիւնը մարդկութեան, որ առանց անոր՝ միջատներէն պիտի խեղդուեր։

— 1853 յունուարի 1 ին Յունաստանի ծովակալութեան ատենին տուած հաշուին նայելով՝ Հելլենական դրօշակաւ մեծ և փոքր 4230 կոտոր վաճառականի նաւ կայ եղեր, որոնց մէջ 26,292 հոգի կը ծառայեն եղեր։

Իւ գանձուց պաշտօնէին տուած հաշուեցուցակին նայելով՝ բոլոր Յունաստանի մէջ օտար երկիրներու և Ամերիկայի հետ առեւտուր ընող 6140 վաճառական կայ եղեր. 26,000 նաւասի կայ եղեր բաց'ի տերութեան նաւերուն մէջ ծառայողներէն. 22,521 զանազան առուսրներու զբաղող. 10339 արուեստաւոր. 225,984 հողատէր մեծ պղտիկ. 260 բժիշկ, որոց մեծագոյն մասը Եւրոպայի մէջ սորված են. 206 փաստաբան (ալքաթ). 616 վարժապետ. 36,872 աշակերտ։ Բոլոր Յունաստան 900 ի չափ գիւղէ բաղկացեալ ըլլալով, 42 վիճակի և 466 թաղի բաժնուած է։ Տերութեան ծախքովը նայուած դպրոցներէն և ուսումնարաններէն զատ՝ ժողովրդեան ծախքովը 279 մանչու դպրոց և 37 աղջկան դպրոց կը նայուի եղեր, որոնց մէջ 33,444 էն աւելի աշակերտ կարդալ գրել կը սորվին։ 72 էն աւելի յատկապէս Հելլենական լեզուի դպրոցներ կան եղեր, կրթարան ըսուած մեծ դպրոցներէն զատ։ Տերութեան ծախքը նայուած մեծ Ռեմարանին մէջ 40 էն աւելի դասատու կան, որ կը սորվեցնեն Աստուածաբանութիւն Իրաւագիտութիւն, Բժշկութի, Պատմութիւն և զանազան դիտութիւն։ Այս Ռեմարանին մէջ 400 ի չափ ուսանող կայ Յունաստանէն, Ռումելիէն Ասիական Տաճկաստանէն և ուրիշ յունական եկեղեցիներէ հոն դացած։

— Յունիսի վերջը Դաղղիոյ մէջ

Այս պատուիրանացը խոնարհութիւն հնազանդելով, անոր հրամանը՝ ի գործ կը դնէր։ Սակայն օր մը վանքէն ելլելով երբոր քաղաքին մէկ թաղէն կ'անցնէր, դժբաղդ որմագործ (տուվարճի) մը բարձր տեղէ իջնալու ատենը։ Հա՛յր Վ ինչէնցիոս, գլո՛խ յիս, օգնո՛ւիր հոգիս, ի՜ սկսա մեռա՛յ. պոռալը լսելով, իւր սովորական գթութենէն շարժեալ, գութովական սիրով պատասխանեց. Մինչ որ ես դառնամ վանքը՝ գլխա՛ւոր չահանայէ՛ հրաշագործո՛ւիւն ընելո՛ և չո՛ կեանքդ ազատելո՛ հրաշո՛ւիւն առնո՛ւ, համբերէ՛ փէնը, որպէս զի կարող ըլամ ազատել զքեզ. ապա թէ ոչ՝ կրնայ ընել. չանչի էմ գլխա՛ւոր չահանայս բացայայտ պարտէրդած է ինչ։ Այս ձայնը լսելով, անկման գործողութեան մէջ ըլլող որմագործը օդոյն մէջ ի կախ մնաց, և Վ ինչէնցիոս այսպիսի մէկ անլուր սքանչելեացը վրայ շփոթուելով, և զարմացման մէջ մնացեալ գլխաւոր քահանային մշանջենաւոր հրաման առնելով, յիշեալ որմագործին եկաւ և ճարտարութեամբ մը օգէն անվնաս գետինը իջեցնելով՝ այս վտանգէն զանիկա ազատեց։ Ո՛հ, այսպիսի հրաման՝ իրեն ջերմեռանդ եղող ո՛րքան անձանց համար արդեօք ի գործ դրաւ։

Վաննէս քաղաքը տիկին մը ողոյ քերաւ, որուն դէմքը խիստ թուխ (էսմէր) և գրեթէ կիսաեւ ըլլալով, շատ կը նմանէր իրենց արապ գերիին. և հետեւաբար անորմէ յառաջ եկած կը կասկածուէր։ Խեղճ կինը՝ այս բանին համար իբրեւ պոռնիկ իւր լծակցին սպաննուելու վտանգի մէջ կը գտնուէր. ուստի փութացաւ՝ իւր մխիթարութեանը և կենաց ազատութեանը համար զսուրբ Վ ինչէնցիոսը կանչելու։ Ուստի այս սուրբը քրիստոնէաբար շատ մը վէճ ընելէն ետեւ, վերջապէս համոզեց այս կամակոր մարդը, որ հետեւեալ օրը իւր կոչակցուվը, երախայովը և կաթնատու կնիկովը իւր քարոզը մտիկ ընելու գայ։ Իւ այն տեղ մեծ եռանդեամբ՝ կարծեցեալ մեղաց վրայօք ըստ արժանւոյն խօսելէն ետեւ, երախային խանձարուրքը (գունսադ) արձակել տալով՝ այսպէս հրաման ըրաւ. Յանո՛ն Յիսո՛ւսի Քրիստոսի՝ ասէ՛ էլ, չալէ՛ և այս ժողովրդեան մէջ չո՛ բո՛ն հայրդ գիր։ Ընտեղ երախան իւր տակաւ ոտիցը վրայ կանգնելով, վաթսուն հազարէն աւելի բազմութեան մէջ սկսաւ քալել, և չփոսակ իւր հօրը քով գընաց և իւր փափուկ ձեռքերովը անոր լսթերէն բռնելով, սկսաւ գէպ ի Վ ինչէնցիոսին նայիլ։ Յայնժամ այս սուրբը բարձր ձայնիւ հարցուց, ո՛րդեակ, այդ է ի՞նչ բո՛ն հայրդ. մատաղածին մանուկը պատասխանեց, այ՛ այս է։ Իւ այսպիսի սքանչելի և հրաշալի հնարքէն ետեւ, նորէն խանձարուրքին մէջ դընելով տալով զերախայն, և իւր օրհնութեամբը ճերմակ և կարմիր գոյնի փոխելով անոր սեւութիւնը, յանձնեց զայն իւր ծնողացը՝ որ իրարու հետ հաշտուելով ուրախութեան արտասուք կը թափեին։

Սուրբ Վ ինչէնցիոս՝ ամենուն յայտնի եղած յուսահատեալ մեղաւոր կին մը իւր մեղքերը խոստովանելու և ապաշխարութեան ճամբան բերելու համար զայն ուրշափ աշխատեցաւ, անօգուտ եղաւ։ Ուստի Վ ինչէնցիոս ալ ուրիշ կերպիւ զանիկա դարձնելու յոյսը կորցուցեալ, վերջապէս Աստուծոյ թութենը տալը անոր ճշմարտապէս խոստացաւ և մարդահաճութիւն (խօշամէսալիք) ցուցնելով անոր, հարցուց. էրէ՞ ինչ մեղայր իրաւունքը ինքնի՞ մի։ Իւ այս յուսահատեալ ողբալեն դողալով և արտասուալից աչքը հասկցուց, թէ այդ բանը եթէ ըլլայ՝ անշուշտ պիտի դառնայ առ Աստուած։ Յայնժամ սուրբը Վ ինչէնցիոս իսկոյն թուղթ մը առնելով ձեռքը այսպէս գրեց։ « Ինչերբիան Վ ինչէնցիոսը ի՞ղբէ ղո՞ւրբ Լրրրդրո՞ւիւն որ այս մեղա՞որ կնոջ մեղայը իրաւունքը՝ ինքնի՞ մի։ Իւ թուղթը ծալելով դէպ ի օդը նետելուն, շատ չանցած նորէն թուղթը սենեակը ինկաւ։ Ամբէ արտաքոյ կարգի սքանչելեացս, որ ուրիշ մէկ սրբոյ համար ըսուած և կարդացուած չէ. վասն զի նոյն նամակը բանալով տեսաւ, որ սուրբը Լրրրդութենէն յաղթուած։ և այսպէս դրուած էր։ Ինչ-

ամենասո՞ւրբ Լրրրդրո՞ւիւն, մեր եղբայր Վ ինչէնցիոսը գոհ ընելը՝ համար (խորբնը խօշ էլիմէ՛ էլն), Ռոզ-ռիւ՞ն կը ընդհանէ՛ յիշեալ մեղա՞որ կնոջ բոլոր մեղայը և անոնց համար պարտո՞ւրեալ ամէն պարտքոյը. ուստի խոստովանանէ՛ Ռոզ ռլլայ. վասն զի կէս ժամ անցնելէն ետեւ՝ արտայ-ռիւ՞նը պիտի առնո՞ւ-մէ՝ յաւիտենական ուրախո՞ւիւն վայելելը՝ համար։

Գրեալ յերկինս . . . (Սարսադրեալ։)

Սենա՛ Հայր, Որդի և Հոգեն սո՞ւրբ։

Այս հրաշքէն չափազանց վախնալով, և աչքի արցունք թափելով՝ ուրախութեամբ իւր մեծամեծ մեղքերը խոստովանեցաւ և զանազան քրիստոնէավայել փափաքանօք կէս ժամը լմնցնելով, իւր սրտին մէջ բորբոքեալ սիրոյն հրովը թեւաւորուեցաւ և իւրեւ մաքուր աղաւնի մը սրբայութիւնը թռաւ։

Ընդամ մը այս սուրբը Կալիցիա գընաց որ Սպանիոյ առաքեալ և պաշտպան սուրբ Յակոբին մարմնոյն այցելութիւն ընէ. և այն տեղ ըստ սովորութեան քարոզ տալէն ետեւ, երբոր ամպիոնէն կիջնէր, ի ծնէ կոյր երիտասարդ մը անոր ոտքը խնալով աղաչեց որ իւր աչքը բանայ. Սուրբը Վ ինչէնցիոսը այս շնորհը՝ իւր սովորականէն աւելի երկնցնելով. ո՛րդեակ, ըսաւ այս հրաշագործո՞ւիւնը ես չէմ ըներ։ Բայց որ քաղաքէն ելլելը հարցնելով և Օ-

Պիրենեան լերանց կողմը տակաւին ձիւն կուգար։ Յուլիսի առաջին տասնեակին մէջ 36 աստիճան տաք եղեր է Փարիզ, որուն չի դիմանալովքանի մը հոգի մեռեր են։ Պէլճիքայի լրագիր մը կ'ըսէ թէ քանի չափ ալ զինուոր մեռեր են տաքէն։

Գաղղիոյ և Պէլճիքայի լրագիրները երկար տեղեկութիւններ կուտան քանի մը երկիրներու մէջ սաստիկ փոթորիկներէ պատճառած վնասներու վրայ։

Պրիւքսէլի (Պէլճիքայի մայրաքաղաքը) շրջականները կարկուտէն մարդիկ մեռեր են և ոչխարի հօտեր բոլորովին ջարդուեր են։

Լայքէնի թագաւորական պալատին բոլոր ապակիները (ճամ) կոտրեր են։

— Պօա—լը — Տիւք քաղաքին մէջ այնչափ ապակի կոտրեր է, որ ապակի վաճառողները չեն կրնար կոր անոնց տեղը լեցնել։ Մինակ մայր եկեղեցւոյ կոտրած ապակիները 60,000 կը հաշուեն։

Ռուանի հիւանդանոցին մէջ 2,700 ապակի կոտրեր է։

Վիէննայի մէջ կոտրած ապակիներուն վնասը 20,000 ֆիորին կը հաշուեն։ Լէմպերկի մէջ քանի մը տուն կայծակէն այրեր են. ծառերը արմատնուն ելեր են. կղմինտրով ծածկուած յարկերը բոլորովին ջարդուբուրդ եղեր են. հունձքերը ապականեր են։

Պրեկիթի մէջ կին մը կարկուտի հատէմը զարնուելով մեռեր է. Ուէնմիլի մէջ տղայ մը նոյնպէս մեռեր է։ Իւլ բէշթիմօ նաւ մը ընկղմեր և մէջի մարդիկը բոլոր խեղդուեր են։

— Ռուսիոյ աշնուականներուն հարստութեանը վրայ տեղեկութիւն տուող գրուածի մը մէջ կը կարդանք, որ Լաքովլիէֆ գերդաստանը առաջին հարուստն է Ռուսիոյ և Թերեւս բոլոր աշխարհի մէջ։ Այս գերդաստանին հարստութիւնը 100 միլիոն թալէռ կը հաշուեն, որ օսմանեան դրամով 2,500 միլիոն ղուռուշի չափ կ'ընէ. ասոր ետեւէն կուգան կարդաւ Տէմիտոֆի, Կալնէնիի, Վորոնցովի, Ռոսրինքիի, Տաշչէրոֆի, Բասքեւիչի, Ուվարոֆի, Բօթէմքինի, Լազարեանց և այլն գերդաստանները։

— Աւստրական Ընդերութիւն Սեպուհեան

Գրիգոր Զարեհեան

Գ. Զ. ազգն ալ իր եղբօրը բարկութիւնը աւելի չի գրգռելու համար՝ կ'ուզէ մեր խեղճ գործակալը իրենց ներկայութենէն հեռացնել. ուստի խեղճին հանդերձը պատռտելով սենեակէն դուրս կը նետէ։

Շատ ցաւեցանք ասանկ բարբարոսական բռնութեան մը վրայ, որ հասարակ մարդ մը անգամ երբէք չի կրնար ինքզինքին ներել. ուր մնաց ինքզինքը ազնուական երեւակայող ու կարծեցնել տալ ուզող մէկ մը։ Եւ թէպէտ՝ այսպիսի ցած և յանդուգն անիրաւութիւն մը անպատիժ չի մնար քաղաքական և ազգային իշխանութեան առջեւ, բայց մենք մոռնալով, որ ասանկ նախատական դէպք մը մէկ մ'այլ չի կրնար պատահիլ. ուստի անոր նըմանները խափանելու համար բանի մը ձեռք չի զարկինք, ու միայն լաւագոյն համարեցինք յիշեալ ազնուականաց անարժան վարմունքը ընդհանուր ազգին առջեւը նշաւակել, հասարակաց կարծեաց անաչառ դատաստան արուած վճիռը՝ վերաւորեալ պատուոյ արդար հատուցում, և անիրաւութեան արժանաւոր պատիժ համարելով։ Թէ որ հարկը սատիպ՝ յիշեալ ազնուականաց անուններն ալ կը հրատարակենք՝ ի շնութիւն համբրէն ինքնակոչ ազնուականաց։

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Ի—սկի—սարի Ս—ըբ Խաչ դպրոցի վճռական—ութիւնը ընդունեցաւ Վարդավ—ի Յ—ելոյն երկու—շաբթի օրը պիտի կատարուէր, բայց ժամանակիս պարագաներուն պատճառաւ, և մանաւանդ դրուրի երկիրներէն գոմակներուն հաշիւը ընդունուիլն յետոյ դեռ հասած չըլլալուն համար, վճռական—ութիւնը հինգշաբթի երեկոյեան կատարուեցաւ։ Ցեռ այնորիկ սուրբը Վինչէնցիոս իւր ընկերներովը ճանապարհ ելաւ, որուն նաեւ ուղեկից եղան յարութիւն առնող յիշեալ երիտասարդները։

ԽՄԲԱԳԻՐ=ՏՆՕՐԷՆ

Կ. Ս. ԻՒԹԻՃԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Յ. ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ